

Els Drets Lingüístics dels catalans

written by Redacció Unilateral | 3 de gener de 2022

Es veu que ara s'ha posat de moda "reclamar" per uns drets que té tothom i han passat per alt i es prenen a la babalà quan es tracta dels Catalans, pel fet de voler emprar el nostre idioma en tots els àmbits de la vida quotidiana ara i en endavant, i que no hem pogut gaudir des de sempre, sinó amb reserves en alguns contextos, amb represàlies i prohibicions en altres èpoques i amb "càstigs" directes i indirectes. Estrany, oi? I això que estem a Catalunya, n'és **originari i propi** i reconegut –no com ho hauria de ser legalment–, al marge de tot això, cal ser respectat i també respectats tots aquells que el parlen.

És obvi que els pares dels alumnes que s'estan queixant i provocant polèmica a base de mentides i exageracions que els interessin no tenen pas por que els seus fills puguin continuar vivint en castellà a Catalunya, ni creuen que no el coneixen prou per a necessitar dedicar-hi més hores, ni tampoc castigant les poques emissores i mitjans en català, ni tampoc estan discriminats ni menystinguts, sinó que gaudeixen d'una presència social i reconeixement jurídic "suprem", i mai millor dit: a més, cal premiar-los, en detriment de tota la resta. **S'aprofiten de la situació delicada i l'hegemonia jurídica espanyola** i l'augment de la immigració al territori per a "negar-nos" i, a sobre, fer-nos sentir malament amb la pretensió de fer-nos desistir en l'exercici de què ens és natural i no volem imposar sinó garantir. Els èxits de la immersió lingüística ho són, tot i que caldria saber si s'ha dut a terme a tots els instituts: ara sí, cal vigilar i inspeccionar si es fan classes en castellà. En la **política d'odi** que dur a terme el govern espanyol –tant el socialista com el popular–, el tema lingüístic és el tema estrella: aquí és on, a més dels partits unionistes "de sempre", apareixen els esperpèntics partits bombolla com Ciudadanos, UPyD i VOX,

que només fan que accentuar o polaritzar –en negatiu– aquestes polítiques centralitzadores a base d'atacs desconsiderats i que sí que són delictes d'odi a més de mentides que, per moltes vegades que diguin –qui vulgui– pot arribar a conèixer que **no corresponen a la realitat** social i política que vivim a Catalunya: utilitzen la majoria de mitjans de comunicació per fer que casos puntuals esdevinguin icones del malentès, o per fer que aquells que viuen arreu del territori espanyol o en són partidaris fins a les darreres conseqüències, les emprin com a bandera no a favor seu sinó en contra de nosaltres.

El que no diuen és que tenim dret a no viure relegats, menystinguts i menyspreats ni a perdre el que tant ha costat de guanyar, gràcies a voluntaris, militants i gent normal que vol viure en català. El títol d'un article recent d'opinió, d'una publicació cultural del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) transmet i resumeix moltes idees que no poden ser més certes: [“Els qui més tenen interès a sembrar notícies falses són els qui recullen els fruits de la polarització en la societat”](#). En el context periodístic és clar i el pitjor és que, en l'àmbit a què ens estem referint, cal contrarestar un entramat empresarial i “carca” molt arrelat, que estava aparentment adormit i que, en ressorgir, sense complexos, la crida nacional catalana ha pres encara més força. No paren de sorgir notícies en publicacions locals i comarcals del Principat i resta de Països Catalans **d'atemptats tan inversemblant i plens d'odi que sembla que no puguin haver passat**, molt polaritzats, i patits per gent que només s'ha adreçat en català a l'Administració, o en pro de l'ús de la seva llengua habitual. Què es pot fer en aquests casos? Fent una prospectiva a la premsa catalana –però no la més generalista on aquests casos, quan s'expliquen, s'utilitzen per a ridiculitzar o sobretot fer passar gat per llebre–, aquells agressors són els que es presenten com a víctimes. A més del factor democràtic –que no–, **no es té en compte ni el principi a la diversitat, ni el de la proporcionalitat** atenint-nos a fets històrics, territorials, legals i a

interessos polítics.

Per una banda, que hi hagi més mitjans o grupuscles no vol dir necessàriament que la gent estigui més ben informada ja que en depèn el nombre, l'abast i la tendència ideològica. En moments crítics o polaritzats, la desinformació esdevé estratègica per a difondre idees de manera repetitiva. Sort en tenim, dels blocs o **mitjans crítics diversos** que estan lluitant per a difondre informació i aportar altres visions, o donar visibilitat a notícies que si no no tindrien veu. Per altra banda, hi ha els *falsos sinònims*, és a dir, els conceptes i termes que són emprats exclusivament en una de les seves accepcions o de manera errònia i que acaben esdevenint notícies falses (exageracions i tergiversacions de la realitat). Un d'aquests termes és "bilingüisme". Ja deia el lingüista Pau Vidal, en un dels seus llibres, que "*el bilingüisme mata*": de manera molt gràfica i impactant es vol significar que, sota aquest paraigua, s'amaguen monolingüistes de l'espanyol que provoquen situacions de disglòssia que contribueixen a disminuir l'ús del català i que, amb relació al castellà, poden provocar la seva substitució: "*Situació sociolingüística en què una llengua o varietat és usada per a funcions formals, predominantment en l'ús escrit, enfront d'una altra utilitzada per a funcions informals, generalment orals*" (DIEC).

El nou secretari de Política lingüística, Francesc Xavier Vila, amb relació a la situació actual: "[Hem estat discutint sovint sobre futuribles de què havíem de parlar, però que no permetien posar damunt la taula que els reptes bàsics no els estàvem acomplint.](#)" Doncs sí: el cert és que no tot el que ha canviat per a bé és etern i perenne, ni una flor fa estiu, i cal prioritzar el que és més important o una de les bases més fermes d'un país, i que els polítics han desatès sota falses promeses o confiança cega, desatenent o menystenint l'*adversari*. **Els pactes i les polítiques de mínims ja s'ha vist que no són suficients** i, a més, cal fer-nos respectar i

no demostrar debilitat vers les conviccions i drets que: hem de ser conscients de la realitat i posar-la sobre la taula de la manera més senzilla possible, però assumint també que no tenim per què justificar-nos ni tampoc defensar una llengua no vol dir atacar-ne d'altres. Cal fer net i actuar en defensa pròpia, com tothom, fent complir les lleis i que els greuges siguin castigats, aconseguir que es respectin els drets de tots: que totes les discriminacions lingüístiques o altres no es quedin en webs o registres fets per iniciativa particular sinó que se'ls doni cobertura legal amb les **consegüents penalitzacions**.

No es pot permetre que es facin afirmacions com les de l'extrema dreta que al·leguen que *"no es pot tolerar que existeixin parts d'Espanya en les quals milers de nens no poden aprendre a llegir i escriure en la seva llengua materna, en espanyol, només perquè uns polítics sectaris els ho neguen"* sí que pretenen crear "conflicte" i "enfrontar" i "separar" la societat catalana: tots ells aprenen català i castellà. Ni tolerar que se'ns tracti de "nazis", ja que, per començar, el règim franquista sí que ho era i ells el representen: per manca de tolerància i voluntat d'anul·lar i eliminar tot allò que no sigui el que ells volen o representen. Per què aleshores la llibertat d'expressió no és igual per a tothom?

Si bé, com diu Carme Junyent en el llibre: [*El futur del Català depèn de tu*](#), publicat per Ona Llibres, una llengua depèn dels seus parlants, però els governs que ens representen han de poder garantir-ne la viabilitat en l'ordre sanitari, educatiu, legal, etc. Fer-ne pedagogia en sectors més enllà dels públics i cercar la manera perquè tinguin efectes reals. Molt important és la tasca de la **Plataforma per la Llengua** i de l'**Oficina de Drets Lingüístics** creades el 2017 i 2020, respectivament, al País Valencià i a les Illes Balears: al punt de mira sempre, cal **lluitar per a mantenir-les i protegir-les jurídicament**.

La taula rodona celebrada el 30 de juny de 2021 del cicle

“Parlem-ne!” titulada [Com tenim la llengua?](#) , organitzada per Llengua Nacional, i amb representants del Principat de Catalunya i un altre del Principat d’Andorra, posa de manifest el que ens cal i que **el plurilingüisme no existeix més que normalitzant-les, i tenint-les totes en consideració i reconegudes legalment, més enllà de la iniciativa pròpia i col·lectiva de parlar-la.**

El dia 4 de desembre és el **Dia dels [Drets Lingüístics](#)**: volem una llei d’igualtat lingüística i el reconeixement i defensa prioritària pel català. Hem de diferenciar el que és **legal** del que és **lícit**. Pots posar qualsevol mena de queixa, en aquest sentit, [aquí](#).